

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/1123/2015
Identifikačné číslo spisu:	6613206025
Dátum vydania rozhodnutia:	16.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6613206025.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Lawyer Partner a.s., so sídlom v Bratislave, Prievozská 37, proti žalovanej RVD investment, a.s., so sídlom v Kalinove, Továrenská 1, o zaplatenie 34,52 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 14 Rob 375/2013, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. septembra 2014 sp. zn. 1 Co 278/2014, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. septembra 2014 sp. zn. 1 Co 278/2014 a konanie z a s t a v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Lučenec uznesením z 19. novembra 2013 č. k. 14 Rob 375/2013-7 zastavil konanie podľa § 103 v spojení s § 104 ods. 1 O. s. p. z dôvodu, že žalovaná bola vymazaná z Obchodného registra 8. decembra 2009. Zároveň rozhodol o trovách konania podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 22. septembra 2014 sp. zn. 1 Co 278/2014, potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne v zmysle § 219 O. s. p. V odôvodnení uviedol, že sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o poplatkovej povinnosti žalobkyne a nesúhlasil s tvrdením žalobkyne, že žalobný návrh bol v prejednávanej veci podaný už v roku 2006, preto správne nestotožňoval návrh na začatie konania podaný v elektronickej podobe v roku 2006 s návrhom z roku 2013. Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd za nedôvodnú aj námietku žalobkyne o tom, že právo vyrubiť súdny poplatok bolo premlčané, keďže poplatková povinnosť žalobkyni vznikla podaním návrhu v roku 2013 a lehota troch rokov uplynúť nemohla.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie s tým, že jej súdy odhali možnosť konať pred súdom. Podľa názoru dovolateľky rozhodli vecne nesprávne, lebo si dostatočne neuvedomili, že v roku 2013 nepodala „novú“ žalobu; súdu iba doručila písomné vyhotovenie žaloby podanej už v roku 2006 elektronickými prostriedkami. Poukázala na to, že Ústavný súd Slovenskej republiky už v obdobných prípadoch konštatoval protiústavnosť takéhoto postupu súdu prvej inštancie a

uložil mu pristupovať k žalobe s účinkami jej podania v roku 2006. V danom prípade bola žaloba podaná v roku 2006 riadne podpísaná a mala všetky predpísané náležitosti, a to aj z hľadiska časovej pečiatky. Z týchto dôvodov žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť spolu s potvrdeným uznesením a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, za ktorú koná jej zamestnanec alebo člen s právnickým vzdelaním, skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.), či jeho opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré týmto opravným prostriedkom možno napadnúť.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Vzhľadom na to, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), v súlade s prechodným ustanovením § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky dovolania žalobkyne, ktoré nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti C. s. p., ostali zachované. Preto posudzoval dovolací súd splnenie podmienok dovolacieho konania podľa ustanovení § 236 ods. 1, § 237 ods. 1 a § 239 ods. 1 a 2 O. s. p.

6. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

7. V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

8. Dovolaním žalobkyne je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., proti ktorým zákon dovolanie pripúšťa. Preto prípustnosť dovolania žalobkyne z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

9. Vzhľadom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté uznesenie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale sa ďalej zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 ods. 1 O. s. p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné. Pre záver o existencii niektorej z uvedených procesných väd nie je rozhodujúci subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k jednej z týchto väd, ale len jednoznačne, všetky pochybnosti

vyklúčujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

10. Dovolateľka vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, c/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietala a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

11. V dovolaní sa namieta existencia vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., pričom však v dovolacom konaní vyšla najavo dovolateľkou nenamietaná vada konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. b/ O. s. p.

12. Podľa § 161 ods. 1 a 2 C. s. p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

13. Podľa § 107 ods. 4 O. s. p. ak po začatí konania zanikne právnická osoba, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom, a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

14. Podľa § 62 C. s. p. ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

15. V zmysle vyššie citovaného § 161 C. s. p. súd je povinný v každom štádiu konania prihliadnuť na to, či sú splnené zákonom stanovené podmienky (procesné podmienky konania), aby súdne konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Medzi základné procesné podmienky (okrem iných), ktoré má súd povinnosť si všímať aj bez návrhu po celý čas konania, je splnenie podmienok civilnoprocesnej subjektivity, t. j. spôsobilosti byť stranou sporu. Spôsobilosť byť stranou sporu znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon strane sporu priznáva, resp. ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Spôsobilosť byť stranou sporu má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 19 O. s. p.). Spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby (§ 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Právnické osoby vznikajú dňom, ku ktorému sú zapísané do obchodného alebo iného zákonom určeného registra, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje ich vznik inak (§ 19 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Právnická osoba zapísaná v obchodnom registri alebo v inom zákonom určenom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra, pokiaľ osobitné zákony neustanovujú inak (§ 20a ods. 2 Občianskeho zákonníka).

16. V danej veci sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej zaplata 34,52 eur s príslušenstvom, a to žalobou, ktorú podala 11. apríla 2013. Okresný súd Lučenec uznesením z 19. novembra 2013 č. k. 14 Rob 375/2013-7 zastavil konanie podľa § 103 v spojení s § 104 ods. 1 O. s. p. z dôvodu, že žalovaná bola vymazaná z Obchodného registra 8. decembra 2009. Zároveň rozhodol o trovách konania podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala žalobkyňa 19. decembra 2013 odvolanie. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica je zrejmé, že žalovaná (zapísaná v oddiele Sa, vo vložke číslo 328/S) bola rozhodnutím súdu o zrušení obchodnej spoločnosti bez likvidácie zrušená. Žalovaná bola 8. decembra 2009 na základe uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica z 9. septembra 2009 č. k. 27 Cbr 24/2008-53 vymazaná z obchodného registra, to znamená, že žalovaná stratila spôsobilosť byť stranou sporu. Nedostatok spôsobilosti byť stranou sporu je jednou z neodstrániteľných podmienok konania a má za následok zastavenie konania. Tým, že odvolací súd konal a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. septembra 2014 sp. zn. 1 Co 278/2014 s odôvodnením nesplnenia si poplatkovej povinnosti žalobkyne potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie z 19. novembra 2013 č. k. 14 Rob 375/2013-7, a to aj napriek tomu, že žalovaná nemala spôsobilosť byť stranou sporu (nemala procesnú subjektivitu), zaťažil konanie vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. b/ O. s. p.

17. Z dôvodu, že konanie bolo v danej veci postihnuté procesnou vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. b/ O. s. p., zrušil dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a konanie zastavil (§ 450 C. s. p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.